

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt. — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Az alap szerkesztéséről minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
 1702. sz.) birtokosok küldendő.

Előfizetési helyben:
 Teleki K. Lajos könyveskereskedésben,
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorút 5 kr. Nagybobb
 terjedelmű s többszöri hirdetések alkü
 szerint jutányos áron vétetnek fel. Helyg-
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónapszám 50 kr.
 Nyitlári közlemények minden petit sora
 50 krajczár.
 Hirdetések felvételnek a szerkesztősé-
 gen és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adóznak vissza

A debreczeni kaszáló-kérdés a képviselőházban.

Debreczen, május 11.

A képviselőház május 7-iki ülésén — a kérvények II-ik sorjegyének tárgyalása közben — szóba került a debreczeni kaszáló-kérdés is. Miután ezen ügy az összes debreczeni kaszáló-birtokosokat érdeklí, a hivatalos országgyűlési napló nyomán egész terjedelmében közöljük ezen ügynek képviselőházi tárgyalását:

Perczel Béni előadó: T. ház! Óri Mihály és társai debreczeni legelő-birtokosok egy 47 oldalra terjedő, jogtörténeti szempontból is igen érdekes memorandumot adtak be a t. házhoz, melyben leírják a debreczeni kaszáló-birtokok, különösen az erdős kaszálók történetét. Részletesen leírják, mint került a nagy Hortobágy Debreczen tulajdonába, mint vette meg az egyes birtokosok tulajdonát a nobilis persona, a város és mily phasikon ment keresztül a birtoklás egészen 1882-ig. Ekkor ugyanis Debreczen városa a következő határozatot hozta, melyet az ügy megérthetése szempontjából felolvasok. (Olvasva.) a) A kaszálók területeinek az ideiglenes szerződés értelmében kiadására: az e célra készült Katona-féle térkép fog szolgálni. b) A földkönyv erdőként és egyenként elkészítetvén, a kaszáló-boglyása 3600 ölével adassék ki s a kinek kezén több mint 3600 ölé van, mint a hány régi boglyásainak a száma, az a többletet 40 p. frt., vagyis 420 frtjával utána fizetni tartozik s ez a vételár s ennek 6% kamata a telekkönyvbe minden más terhet megelőzőleg bekebelezetetik. — c) Az erdőségi összes parcellák s a vacans kaszálók a város nevére telekkönyveztessenek. — És főképen ezt tartják sérelmesnek a kérvényezők: d) A makk és gubics termés a várost illesse, azt haszonbérbe adás, illetőleg sertések felfogadása által használhassa; a fákat a város vagatván, annak a kaszáló-birtokosok lerakóhelyét, a fahordó szekereknek, a bérlők serteinek szabad járást-kelest s ha a fahordás végett esetleg vasut építtetnék: annak építési vonalat engedjenek, a birtokosok a közös teli legeltetést megengedni tartozzanak, jogában állván a birtokosoknak a felnőtt városi erdős részekben, mint eddig, kaszálatni, télen legeltetni, a vadászati jog pedig az egész területen (t. i. a magántulajdont képezőkön is) a várost fogván illetni.

E határozat Óri Mihály s társaira nézve sérelmes lévén, felfolyamodást intéztek a belügyminiszteriumhoz, mely a főispánt kormánybiztosi jogokkal ruházta fel s felhívta, iparkodjék az ügyet a város és az érdekelték között egyezség útján tisztázni. Hat évig húzódtott a dolog; de az egyezség nem sikerült. Ekkor a belügyminiszter jóváhagyta a közzgyűlési határozat értelmében kérvényt adott be az igazságügyminiszterhez, a melyben kérte a parcellák helyszínelését és telekkönyvezését. Ez a helyszínelés és telekkönyvezés eszközöltetett s jelenleg az ügy oly stádiumban van, hogy most folynak a reklamációk ezen helyszínelés és telekkönyvezések ellen.

A mint a t. ház rövid előadásomból is meggyőződni méltóztatott, oly kérdéssről van szó, a mely administratív uton nem orvosolható, a mennyiben itt jogok, tulajdon és birtoknak elbírálásáról tétetik említés, mégis, minthogy a kérvényezők oly nagy számmal vannak, hogy a debreczeni 700 kaszáló-birtokosoknak 2/3 részét képezik és panasznak sérelmeket, a melyek akkor követték el, midőn a helyszínelés foganatosított s a melyeket az igazságügyminiszter adminisztratív uton is orvosolhat, a kérvényi bizottság határozati javaslata oda irányul, hogy ezen kérvény az igazságügyminiszter urnak adassék ki. (Helyeslés jobb felől.)

Molnár Antal jegyző: Thaly Kálmán! Thaly Kálmán: T. képviselőház! A t. előadó ur által föbb vonásaiban ismertetett kérvény tárgyánál, mineműségénél és aláíróinak számánál fogva is éppen nem tartozik a közönséges kérvények közé, a mennyiben itt 44—45 ezer hold földnek a tulajdonjogáról és

ugyanazon földre vonatkozó egyéb fontos körülményekről van szó.

A birtokosok közül, — a város által birt boglyásokat és nyilasokat is ide véve — összesen 7—800 birtokosa van ezen területnek — s ezek közül 500 birtokos írta alá e kérvényt. Méltóztatik látni, hogy itt nem csekély dolog-ezzen városnak 17 □ mértföldnyi határával, az ottani különböző gazdasági ágazatokba szervesen beleillesztve vannak: ebből láthatjuk, hogy nem közönséges érdekel bir az ilyen nagy horderejű, nagy tárgyu és sok száz embert érdeklő kérvény. Az ügy igen komplikált és azért nem akarom annak előadásával a t. házat fárasztani; a föbb vonásokat az előadó ur már érintette.

Ezen puszták vétele visszamegy 2—300 esztendőre; a polgárság adta a pénzt, a város pedig a firmát, mely mint nobilis persona vehette meg ezen birtoktesteket, a melyek részint egyes nemes családokéi, részint a fiskuséi, részint pedig zálogbirtokok voltak; elég az hozzá, a pénzt a polgárok adták, köztük is osztatott föl, azonban beleegyezéseikkel a legeltetés közös maradt, a hortobágyi legeltetéssel kapcsolatban, valamint a faizás az erdőkben, ezen pusztának mintegy 6000 holdnyi erdős területén.

Azon sajátlagos körülmény forog itt még fenn, hogy noha földkönyve volt ezen birtokoknak, a mely 1840—42. között készült, — de birtok telekkönyve máig sem volt. A jelenlegi miniszter ur elődei — mert több miniszter folyt be ebbe az ügybe — elrendelték ezen könyvek elkészítését, azonban az ügy azon stádiumokban maradt, a melyeket a t. előadó ur röviden említett, t. i. a békés kiegyezési kísérlet stádiumában, a melyre csekély számmal szintén igyekeztem, ajánlván a polgárok a várossal való barátságos kiegyezést. Mindez azonban nem vezetvén célra, az igazságügyminiszter ur elrendelte a telekkönyv előmunkálataiképen ezen puszták helyszínelését, s ma már ezen helyszínelés tényleg be van fejezve.

Abban az időben, mikor a jelen kérvény beadatott, ezen munkálatok még nem voltak annyira, mint vannak ma. — Ezen kérvény ugyanis még a mult országgyűléshez adatott be a volt elnöknek egy általam bemutatott polgári küldöttség által. Azonban a mult évben, az utolsó ülészekben a kérvényi bizottság egyáltalában nem tartott ülést, elannyira, hogy én magam is bejelenttem a volt elnöknek, nem vádképen, hanem, hogy figyelmét felhívjam, abbéli óhajátomat, hogy a kérvényi bizottság még azon ülészek alatt tartson ülést. Irányi Dániel képviselőtársam pedig itt a nyílt ülésben szólalt fel, hogy mért nem tart ülést a kérvényi bizottság? De ennek akkori elnöke nem volt a fővárosban található; közbejött az országgyűlés feloszlata s így e kérvény nem tárgyalhatott. Ezután összejött az új ház, a kérvény tárgyalás alá került, de ezen hosszú idő alatt az ügy új stádiumba került; nevezetesen a helyszínelési munkálatok elkészültek s azoknak felülvizsgálata a telekkönyvi bíróság által az igazságügyminiszter ur rendeletéből befejeztetvén, a miniszter ur elrendelte, hogy ezen helyszíni felvételek — gondolom — f. é. február 18-tól kezdve tétessenek ki a telektörvényszéknél és 8 hónapon belül minden birtokos érdekel fel, a ki érdekeit sértve érzi az új felvétel által — ha t. i. a területre nézve hibás adatok vétettek volna fel, vagy akarmi más tekintetben kifogása volna — az iratokat és főlvételi térképeket megtekintvén, jelentse be jogigényét és akkor aztán 8 hónapon belül, még a barátságos kiegyezés megkísérélhető és csak ha ez nem sikerül, menne a dolog az illetők részéről per útjára.

Jelenleg az ügy ilyen stádiumban van. A ház az enyém, vagy tied kérdéseiben, természetesen nincs hivatva dönteni, dönthet a felek kiegyezése, vagy a bíróság ítélete. Minthogy azonban az erdő területeket eddig a város kezelte századok óta, ellenben a vetésre, megmunkálásra, legeltetésre alkalmas területeket egyesek bírták, a város most a régi uzus alapján azt akarja, hogy az egész terület az ő nevére telekkönyveztesse, az illető birtokosok-

nak a legeltetésre, művelésre vonatkozó uzualis joga pedig jegyeztesse be az ő részükre. Viszont a polgárok, minthogy őseik ezen birtokokat a saját pénzükön vették, de azóta ők maguk is fizettek reá, azt kívánják, hogy az ő nevére kebeleztesse az egész s a városnak uzualis joga az erdőszetre, fajzásra stb. nézve biztosítsassék. Ez a főkérdés. Hogy a felek mi-kép fognak kiegyezni, vagy esetleg hogyan végződik a per? az itt természetesen el nem dönthető. Nem is ez a fődolog, a miért ők ide folyamodnak, ámbár ezt is érintik, hanem sérelmekről panaszkodnak, melyeknek orvoslásáért, ugymond, nincs hová fordulniok. Ők ezért a törvényhozásban bíznak, mint a közigazgatási és törvénykezési eljárás hivatott öröben — s kéri a törvényhozást: orvosolja az ő bajait.

A módot szerénységből határozottan meg sem jelölök; mert tisztelt ház, ez nagyon törvénytisztelő nép és én azt gondolom, örvendeni kell a parlamentnek, mikor ilyen derék, vagyonos, szorgalmas polgárok bajait orvoslása végett nem egyéb eszközökhöz, hanem törvénytisztelő tudatában a parlamenthez fordulnak; s ehez való bizodalomban ettől várják bajaik orvoslását. Ép azért a kérvényi bizottság méltányos figyelemmel járt el akkor, mikor e kérvényt, a melynek tárgya azóta, mióta a kérvény beadatott, nem ugyan a kérvényezők hibájából, hanem az általam említett körülmény k miatt más stádiumba jutott, és a jogorvoslatnak egy más módja nekik nyitva áll a törvénytisztelő, felfogván a kérvény erkölcsli sulyát, a mennyiben az annyi derék, vagyonos és szorgalmas ember részéről adatik be, a kik a parlamenttől várják ügyeik orvoslását: e bizodalmat tekintve, e kérvényt nem egyszerűen mint elévültet a ház irattarába tétetni, hanem az igazságügyminiszternek kiadni véleményezni. Én nem adok be a bizottság előadójának indítványával szemben ellenindítványt, hanem magam is beleegyezem abba, hogy az ügy jelen állapotában a miniszter urnak adassék ki, miután bízom a t. miniszter urnak igazság-szeretetében, azt várom tőle s arra kérem őt, hogy kiváló figyelmére méltatván a kérvényben felhozottakat: ha valami olyan körülmény fog abból kitünni, hogy a helyszínelés nem egészen az utasításoknak és törvényes eljárásnak megfelelőleg történt, a mennyiben e hibák az ő hatáskörében orvosolhatók, az orvoslást adja meg, és utat módot nyújtson arra, hogy így a becsületes, szorgalmas polgárok ne csalódjanak bizodalomban, midőn a parlament elé viszik ügyöket, s ez viszont az igazságügyminiszterhez átteszi azzal a célzattal, hogy a hol hiba történt, ő azt meg fogja orvosolni. Kérem tehát az igazságügyminiszter urat, hogy a mennyiben az ügy hatáskörébe vág, intézkedni méltóztatassék a helyszínelési hibák mielőbbi kijavítása s a polgárok jogos igényeinek kielégítése iránt. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Schöber Ernő jegyző: Körösi Sándor! Körösi Sándor: T. ház! Csak röviden kívánok szólani előttem szót, s csakugyan, mondhatom, speczialis kollégám előadására. Ő rövid felszólalásában, igaz, hogy egy kissé szó férne hozzá, előadta az ezen kérvényben foglalt kérelem történetét. Nem akarok jogi fejtegetésekre és különösen ez ügy történeti előzményeibe belebocsátkozni; csupán csak annyit jelentek ki, hogy az a sajtáságos eset fordult itt elő, hogy Debreczen városa, mint jogi személy, saját birtokos polgáraival áll szemben magánjogi kérdésben. Arról van szó, hogy bizonyos erdős puszták a városnak, vagy a birtokosoknak képezik-e tulajdonát? Nem akarok szólani az 1888-iki szerződésről, mely világosan megmondja, hogy alzálogjog czimén adattak ezek a polgároknak és a tulajdonjog sohasem volt az illetők, hanem csak a szántóföldnek és kaszálónak a használata illette őket. — Utóljára mondom, én itt bírálatot mondani nem akarok.

Thaly Kálmán: Hisz a bíró dönt e felett ugy is!
Körösi Sándor: Itt egyes birtokosok részéről per folyt; a per felment a curiára.
Thaly Kálmán: Csak a vadászati jog iránt folyt a per. (Elnök csenget.)
Körösi Sándor: ... és a curia ítélete itt van a zsemben.
Thaly Kálmán: Az csak a vadászati jogra vonatkozik.

Elnök: (csenget) Csendet kérek!
Körösi Sándor: ... de nem használom fel, mert igenis a sérelmek orvoslása a törvényhozás hatáskörébe tartozik, hanem az „enyim tied« fölötti bíráskodás nem tartozik a képviselőház hatáskörébe. (Élnék helyeslés jobb felől.)
 Már most, hogy Debreczen lakossága példásan törvény tisztelő nép, azt Thaly Kálmán képviselőtársam után én is nyíltan elismerem. Csak azt sajnálom, hogy t. képviselőtársam akkor nem szólalt fel, mikor a két ellenzék részéről mindig hirdették, hogy erőszakos választások voltak, hogy a törvényt sem a kormány, sem a szabadelvű párt nem tisztelték. Én akkor óhajtottam volna, hogy t. képviselőtársam e vádakkal szemben felemelte volna szavát s elmondta volna, a minek tanuja volt, hogy van Magyarországon törvény-tisztelő nép, és van választás Magyarországon, a mely a leg-törvényesebben folyt le, úgy, hogy Debreczenben a függetlenségi választó polgár a szabadelvű pártival karonfogva ment szavazni,*) mert a törvényt és egymás véleményét tisztelték. (Helyeslés.) Én elismerem, hogy Debreczen városa csakugyan törvény-tisztelő nép és igaz az is, hogy mind e sérelmeket nem lehet másképen orvosolni, ha csak a város saját maga, mint jogi személy a maga polgáraival e tekintetben egyességet nem köt. Mindkettőjük érdeke ezt kívánja; mert a polgárság csak nem kívánhatja azt, hogy a város megfosztassék azon javaitól, a melyekből az iskolát, a köztintézeteket tartja fenn és hivatalnokait fizeti, e mellett nincs községi pótdadója, mert ezen javak birtokában van és azt a lakosság érdekében használja fel. De a polgárságnak sem állna ez érdekében, mert ha a várostól elvennék e javakat, akkor pótdadót kellene fizetni, ha pedig a város azok birtokában marad, akkor nem lesz erre szükség. Viszont azonban a városnak sem állhat érdekében, hogy polgáraitól elvegye azt, a mi jogosan saját polgárait illeti. Itt tehát a két ellentétes érdeke kiegyeztetése másképp, mint egyezség útján nem történhetik, az egyesség megkísérélése útján, ha pedig ez célra nem vezet, bírói uton.

Itt van az 1886. XXIX. t. cz., mely a telekkönyvi betétek szerkesztéséről szól. Ebben megadatott a mód azoknak, a kik valamely ingatlanhoz igényt tartanak, hogy ezen igényöket törvényes eljárás útján, a telekkönyvi betétek szerkesztésénél érvényesítsék, világosan megmondja ezt a 31 és 39 §. De mivel a kérvényben azt is olvasom, hogy az eljárás nem volt szabályszerű, a kiküldött biztos és egyáltalában a helyszínelési bizottság részéről és hogy e polgárok nem értesítettek arról, hogy mikor fog történni a helyszínelés, sokan nem is tudtak róla, ezt csakugyan sérelmesnek tartom, s már ebből a szempontból is helyeslem a kérvényi bizottság határozati javaslatát, mely szerint adassék ki a kérvény az igazságügyi miniszternek, hogy vizsgálja meg, vajjon szabályszerűen jártak-e el az illetők, amennyiben pedig nem jártak volna el szabályszerűen, elég idő volna arra, hogy az illető polgárok, amennyiben a kaszálóra nézve csakugyan tulajdonjoggal bírnak, tulajdonjogukat a telekkönyvi betétek szerkesztése alkalmával a B. lapra bejegyeztessék.

E szempontból kívántam a kérvényhez hozzászólani, különben pedig elfogadom a kérvényi bizottság határozati javaslatát. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Thaly Kálmán képviselő ur kíván személyes kérdésben nyilatkozni.
Thaly Kálmán: (nagy zaj). T. ház! Személyes kérdésben kérek szót, (Mozgás a jobboldalon) jogom is van hozzá, mert meg voltam nevezve.

Körösi t. képviselőtársam, hozzátesszem: speczialis képviselőtársam, — mert egy törvényhatóságot képviselünk 10 esztendő óta — szíveskedett engem azzal vádolni, hogy miért nem szólaltam föl a választási dolgoknál, mikor ott jogsérelmekről, választók befolyásáról volt szó. Akkor nem volt kötelességem felszólalni, mert én nem vádoltam, nem vádoltattam, de most concedálok, ha már képviselőtársam felhozta azt, hogy szebb választás, mint Debreczenben, a hol az egyik párt választói a

*) Nem éppen úgy volt az! Szerk.

igaza? Az ütle-
alt Gyémánt József
ő ügyben ma d. e.
er Kálmán rendőr-
olyan adatokat kér-
tá világitásba he-
g előtt. A rendőr-
zsgálat sikerere való
zókönyveket s az
llomásait nem ho-
zon meggyőződése-
b oldalról szerzett
t. i. Gyémánt Jó-
de előzőleg
talmazták, a
nációja csak meg-
nyr meg is ne-
mánt Józsefet han-
nyon azonban nem
tónknak tehát, ki
dumában nyerte a
olt abban, hogy a
t nem csupan a
De hogy kik
galt befejezése után
lat adatait rendelke-
a mi érdekében
t ezen ügy egész
akarják áthárítani,
Gyémántot szintén
es, de nem egyelőli
ppen ennek a do-
mert mintek legke-
hogy a rendőrség
aha elmeztük volna.
ember miatt egye-
oda bünbakul, holott
kor kötelességünk a
esen faradozni!

Kósa Barna,
Debrezen f. szerkesztője.
gazdasági egye-
en ünnepli meg fent-
mát. Az ünnepélyes-
b: Junius hó 13-án:
ndóházánál. Elszállá-
ndulás külön vonat-
zóna-ido) a M. Á. V.
Megérkezés a Hor-
reggeli. 7 órakor in-
a pályatest két o'da-
gulyak, sertes, juh-
Megérkezés Ohat-
szarkezés a hortobá-
9¹/₂ órától a törzs-
ének, ugy szintén a
k, szarvasmarhák, Ju-
intése, a díjazott ál-
kiosztása. 12 órakor
a által bográcsaikban
ből. 2 órakor verse-
rseny. 4 órakor indu-
a külön vonaton. Ju-
vezettségének meg-

Debreczen. Azon
n-mzetünkét Baross
te, teljesen atezerte
A városnak számos
genek, ma reggel a
huzták a gazdasá-
zetőség hivatalnokai
ese alatt többen elu-
temetésére s díszes
kal. A városi tanács

amat, mint a nagy
n!... Itt a lég is
is emlékeket kélt is
mesetre szilárdít fel-
leg a falvacska egyik
k: egy szép kertet
fogok lakni...
teljesítheti, s nyugod-
het! sohajtot Etelke.
a teremhetünk ma-
öntudatunk tiszta,
galmá.
gaz volna! rebege
fűgészive, melyben

é résztvevőleg Géza,
gulya, melyre Etelke
dözöttje vagyok, kinek
onokára csak egy vi-
! — Saját boldogta-
k tűrni; de lellem
mióta reményem el-
na derültebb lehessen.
onda Géza — azt lá-
gy élénksége elenyé-
sávostam. Mi történt
a kegyetlen öreg, gyer-
okul alá veti macacs

meit, s fölkel Géza
ült egy kódarabon.
— Engedje eddigi
adni azzal, hogy ke-
assam. Nyilvánítsa ke-
but, mely nemcsak
b lányát is hervasztja.
fogodom, hogy ha te-
lent végbeviszek, szen-

ma dében rendkívüli ülést tartott, határo-
zandó a felett, hogy Debreczen városa a nem-
zeti gyásznak mily formában adjon kifejezést.
*** A torna-egylet versenye.** A
debreczeni tornaegylet 1892. évi május hó
28-ik napján az önálló tornacsarnok alapja
javára a nagyerdei »Pavillon« helyiségeiben
tornaversenyt és ezzel kapcsolatban zártkörű
táncmulatságot rendez. A rendezőség Verseny
kezdete d. u. 4 órakor. Táncmulatság kezdete
este 8 órakor. Belépti-díj személyenkint 1 frt,
csaladjegy 3 frt. — Gyermek-jegy kizárólag a
versenyre 30 kr. Felülzítések a játékonnyúl
érdekében köszönettel fogadtatnak s hirlapilag
fognak nyugtáztatni. Jegyek válthatók: Szent-
királyi Tivadar, Zador Lajos, ifj. Gyürky Sán-
dor, Erdey és Buzágh urak üzletében és a
pénztárnál.

A verseny műsora:

1. Felvonulás és szabad gyakorlatok az előkészítő csoporttal.
 2. Súlyemelés.
 3. Nyújtó.
 4. Magas ugrás.
 5. Korlát.
 6. Fűzér.
 7. Távol ugrás.
 8. Buzogány gyakorlatok.
- II.
9. Verseny vivás.
 10. Ló- és bak-ugrás.
 11. Gyűrűs hinta.
 12. Csoport vivás.
 13. Leczke vivás.
 14. Rud ugrás.
 15. Fűzér.
 16. Díj kiosztás.

Időnként Magyar testvérek zenekara működik.

*** Iskolai hangverseny.** Az ág hitv. evang. iskola fiú és leányövéndékei tanítóik közreműködésére és vezetésére mellett az »oltárkép« javára folyó május hó 15-én azaz vasárnap délután 4 órakor az iskola helyiségében (Miklós-utca 1905-6 sz. a.) felolvasás és szavalással egybekötött kis hangversenyt rendeznek, melyre a tisztelt szülők és iskola barátai ez uton tisztelettel meghívattak. Közreműködők: Urbányi Emilia, Jánossy Gizella, Herdiczka Ilona, Materny Gizella, Stenczel Vilma, Stenczel Laura, Péntek Gizella, Weinberger Erzsike, Gerlich Róza, Kaliczky Emma, Weszter Malvin, Csengeri Kornél, Prunyi Elsa, Urbányi Gusztáv, Raics Ferencz, Szabó Mihály, Jánossy Miklós, Péntes Miklós. Belépti díj: személyenkint 20 kr.

*** A függőtlenségi kör** a debreczeni 1848/49-iki honvéd-egylet részére 25 frtot adományozott. Midőn ezen nagy lelkű adományt a szabadságharc elagott bajnokainak nevében megköszöném, szívből ohajtom, hogy ezen hazafias missiót teljesítők, nemes irányú kör, az idők végéig viragozzék! Debreczen, 1892. május 11. S e b e s s György, a honvédegyelet elnöke.

*** Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága holnap d. e. rendes közgyűlést tart, melynek tárgyszorozata 86 pontból áll.

*** Borkereskedők figyelmébe.** A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak alulirt kamarához intézett leirata értelmében bormustrák belföldön italmérsi adótól mentesen küldhetők szét. — Ezen kedvezményt, mely iránti szándék az illetékes pénzügyigazgatásnál bejelentendő, csak be-

»Ha tudnám — felele Etelke halás tekintetét vetve Gézára — hogy mi okozza apám lélekállapotát, én is keresnék utat, mely az ő vizsgálataisára vezethetne. — Én nem értem, én nem tudom az ő bánata okait, csak vele együtt szenvedek.«

Óly keserű tekintet látottat lányka Géza előtt, melyből lemondás, iszonyu fájdalom vala kiolvasható. — Géza zokogást halla; hátratekintvén, Sarát látta ott keservesen sírni.

Megsemmissülve érzé magát a gazdag ifju, kincsei egy részét már játékonyságokra szentelte; de örömet feláldozná másik részét, ha e szenvedők sorsa mibenlétét fölfogni, érteni tudná!

»Vigasztalodjék Etelke! — mond végre a lányka karját megragadva — én kifürkészem apja bánata okait: s iparkodni fogok, hogy mielőbb boldogíthassam önöket.«

»Köszönet! — rebege Etelke — de én jól tudom, hogy az első kísérletnél leteendő én e szándékokról. — Atyámat jól ismerem!«

»És ha csupán kegyedet sikerülend is boldogítnom? — kérdé szerelmi hévvel, de tiszteletteljesen, Etelke elibe lépven. — Nem remélhetem-e, hogy ha a boldogtalan öreg kínaitól megválni nem akar, Etelke, a szenvedő Etelke, még egy szebb életnek örvendjen?«

»Ah!« sohajta a hölgy, s zokogva borította kezeit szeméire.

»Hogyan! Azt se remélhetném?« kérdé Géza feltérdre ereszkedve hölgye előtt.

»Oh, lovag! — megrettenve tekintett rá Etelke — az Istenért, keljen fel! ne feledje, hogy egy szegény sirkertőr leánya előtt teszi azt, mi engemet nem illehet! — Engedjen távozzom! — Oh, ha apám így mindezeket látná!«

(Folyt köv.)

jegyzett czégu bornyakereskedők és oly szőlő birtokosok vehetik igénybe, kik bort nagyban eladásra is termelnek. A czégbjegyzés és a nagyban eladásra termelés törvényszéki végzéssel, illetve hiteles közlési bizonyítványal igazolandó, a czég melynek részére a szállítás eszközöltetik, valamint a bormennyisége és minősége a szállítás előtt 2 órával bejelentendő. A mustraként posta útján s parafadugóval, pecséttel ellátott palaczkokban szállítható bormennyiség maximuma 0.5 liter. — Több egyének egy csomagban mustra nem küldhető. Megjegyeztetik, hogy külföldre bormustrákat az 1890. 36. t. cz. 8 §-a szerint italmérsi adótól mentesen 25. liternyi mennyiségben a bornak kismértékben vagy nagyban való elarusításával foglalkozók egyaránt küldhetnek. Debreczen 1892 május 3. A kereskedelmi és iparkamara.

*** A szabad költészet.** Leveles, virágos, illatos természet, — madár, bogár, ember minden csodál téged, — de ki csodájának se hossza, se vége: Sára az, — a Péter kedves felesége. Minden áldott este, ha a nap akonyul, nyolcz órai harang a toronyba kordul — Sára öledbe megy oh dicső természet, — mert hát a mit mondja s ömyen imád téged. Jámbor Péter gazda órákig elvárja, — hogy haza térjen már az oldalbordája. Hajh de egyszer nagyon meggyultak az órák, — tán visszaszállt a mul, mint egy megrémült rák. — Szóval Péter gazda nem vette tréfára, — utána nézett, hogy hol van a bordája... Terebélyes bükkfa hajlongó sudarán, — esti dalát verte a szürke csalógány, — terebélyes bükkfa sötét árnya alatt — Uristen! az ég, hogy Péterre nem szakadt, — mert kit sötét árnyban csokolódná láta, a szomszédja volt és felesége Sára. Szegény Péter gazda vakarta a fejét, — nézte — a sötét bükk hajlongó tetejét. Oszl lassan s ohajtott — de csak úgy magába. — »Szép, szép a természet, feleségem Sára.«

*** Az érmihályfalvai dalkör** 1892 május hó 14-én Minőri István vendéglőjében saját pénztára javára szavalat és táncszal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez. Programm 1. »Fel fel vítezek«. Induló, előadja a dalkör. 2. Komoly szavalat. Szőke Béla úrtól. 3. »Tavaszmúlt«, éneklő a dalkör. 4. »A szerencsétlen Flótás«. Szaválja Buray János ur. 5. »Az ég milyene«. Népdal, éneklő a dalkör. 6. »Hymnus«, előadja a dalkör. Belépti-díj személyenkint 50 kr. Kezdete este fel 9 órakor. Jegyek előre válthatók Lévy Vincze és Botos György urak kereskedésében.

*** Gyűlés.** Az új körház személyzete és a fizetések megállapítása tárgyában ma délután 4 órakor a tanács a polgármester elnökle alatt gyűlést fog tartani.

*** Kivitel Németországba.** A német követtség — tanács határozata szerint az amerikai sertésus és kolbász félek bevitelle megengedtetvén, a hazánkól Németországba vitt sertésus nemekre nézve eddig megkivált azon igazolás, hogy nem amerikai eredetűek, valamint a származási bizonylatok csatolása, feleslegessé vált. Debreczen 1892 május 9. A kereskedelmi és iparkamara.

*** Hippodrom.** Az Urbáni féle lovar és műtornaszati társulat már nagyban készített a Széchenyi-utca végén játszóhelyiségét, melyben e hó 15-en meg is kezdetnek az előadások.

*** Vállalkozók figyelmébe.** A m. kir. államvasutak igazgatósága, továbbá egyes üzletvezetőségei, talpfák és sósav szállítása, illetve a folyó évbén összegyűlendő ócska anyagok értékesítése tárgyában pályázatot hirdettek, mely körülményre oly megjegyzéssel hívjuk fel a vállalkozni ohajtok figyelmét, — hogy a közelebbi feltételek az alulirt kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n-hatvan u. 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Debreczen 1892 május 3. A kereskedelmi és iparkamara.

*** Tüzifa kereskedők figyelmébe.** A nagyváradi katonai élelmézési raktár ügyelősége által kibocsátott hirdetmény szerint 2700 köbméter kemény tüzifa szükségeltetik. A szállításban részt venni ohajtoknak az idevonatkozó közelebbi feltételek az alulirt kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n-hatvan u. 1445 sz.) a hivatalos órák alatt betekintés czéljából rendelkezésre állnak. Debreczen 1892 május 3. A kereskedelmi és iparkamara.

NYILT-TÉR.) Nyilatkozat.

Miután a »Debreczeni Hirlap« a f. hó 4-én »Az érdemes kupaktanács« című ujdonságát a május 9-én megjelent számában rectificálta s annak helytelenségét elismerte, a 91. számban megjelent nyilatkozatot én is visszavonom.

H-Dorog, 1892. év május 10.
Előttnk: **Kovács István,**
Dr. Demkó Ágoston, főbíró.
Petrus Jenő.

* E rovatban közlöttekért sem vállal felelősséget a Szerkesztő.

Szerkesztői üzenet.

V. G. K. urhőgynek, Vác. A D. G. küldeményei, mint már e helyen egyszer rtuk is, nem váltak be, noha a tehetőséget nem tagadhatjuk meg tőle. Reméljük is, hogy nem sokára elfogadhatót fog irni. Levelét megkaptuk s arra magán-levélben feleltünk. Most csak annyit írunk, hogy »A sirkertőr« általános tetszésben részesül.

K. L. urnak, Kunhegyes. Lapunk mai számában megtalálja kérdéseire a feleletet.
R. S. urnak, Debelliácsa. A magyarság terjedésének a délvídeken nagyon örülünk s ha a tervezett olvasókör a délvídeken létre jön, kivételképen hajlandók vagyunk fél áron adni a »Debreczen«-t, de csak úgy, ha az egész évi előfizetési összeget egyszerre beküldik.
Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Férfi chifon ingek
a hirneves Schroll-féle chifonból
1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr
GALLÉROK,
k é z e l ő k,
NYAKKENDŐK,
harisnyák, keztyük.
Napernyők.
esernyők.
Kész mosó gyermek ruhácskák,
Brassói posztók,
TRICOT
Peruvien és Doskin.

SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.
(8.) 48.—
3399/1892.

Árverési hirdetmény.
Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, Szóvát községben létező épületek: u. m. a belső volt korcsmá épület, — a külső Lajda nevű épület s az eddigi bolt-épület az **1893 évi január 1-től 3 évre.**

Továbbá a várad-utcai temető háta megettli 35 hold és 58 □ öl területű homokhordásos föld folyó évi november 1-től három évre, és

végre a 681. sorszámú ház utáni ondódi 2 hold és 286 □ öl területű föld a folyó évi október 1-től 3 évre, a városház nagytermében folyó **1892. évi május hó 25-ik napján d. e. 9 órakor** tartandó nyilvános árverésen. a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni ohajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben látható kikiáltási árak 10%-kát bánatpénzzül árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1892. május hó 5-én.
(206.) 2—2. **A városi tanács.**

WALLA JÓZSEF
czementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:
GRANITERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZŐKÓKUTAK,
CZEMENT-LAPOK és
MOZAIK-LAPOKKAL
KÖVEZÉSEK
• elkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KŐFEDÉLPÉP,
TŰZÁLLÓ TÉGLÁK,
KEMÉNY-RAKVÁ-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.
KOAGYAGCSÖVEK
Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

(185.) 6—6.

KARDOS LÁSZLÓ
Czegléd-utca
ajánlja:
rumburgi-, Creas- és házi-vásznak,
szepességi- és sziléziai-
ASZTALNEMŰEK.
fehér, színes, belföldi és francia
zsebkendők
nagy raktárát.

MEGHIVÁS.
A h-hadházi közbirtokosság
f. évi május 22-én délelőtt 10 órakor
a község háza gyűléstermében,
rendes közgyűlést
tart, melyre az érdekelt birtokosok tisztelettel meghívattak.
Tárgysorozat:

1. Kiss Gábor pénztárnok 1891. évi számadása megvizsgálásáról beadott jelentés.
2. A f. 1892. évi költségeloirányzat tárgyalása s ezzel kapcsolatban a közbirtokosság ingó és ingatlan vagyonairól összeállított leltár felolvasása.
3. A tagos arányosítási munkálata fordított összes költségek részletes kimutatása.
4. Bartha Gábor és társainak a küllönmű jöszágok legelőterületeinek az eddigi használat szerinti meghagyása tárgyában hozott 1892. sz. választmányi határozat ellen beadott felebbeszők tárgyalása.

H-Hadház, 1892. máj. 11.
Tatár Gábor, közbirt. jegyző. Poroszlav Zoltán, közbirt. elnök.
(212.) 1—1.

Lakás berendezésekhez
szőnyeg, butorszövet,
FÜGGÖNY,
viaszes vászon
Parkett,
lynoleum (parafaszőnyeg)
nagy
választékban
tötelesen
leszállított áron
Kunz József és Társa.
czégnél DEBRECZENBEN, kistemplombazár.
(127.) 35—

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok, mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin, vászna, kész fehérneműek, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők

SZABÓ LAJOS FIAI

özégnél.

(171) Leszállított árúk az egész idény alatt. 19—

EGYEDÜLI FÜRDŐ

mely biztosan gyógyítja a csontszűt, az összezsugorodott tagokat, minden nemét a köszvényes, csúzos bántalmaknak és bármiféle bőrbajokat; — továbbá görvél, sapkór, máj, vese és belső daganatok s egyéb női bajokra a legkifejebb hatású a jól berendezett

konyári sóstó-fürdő,

Midőn a n. é. közönséggel a Sóstó-fürdő átvételét tudatom, egyszersmind biztosítom arról, hogy az eddigi hiányokon segítve, igyekeznem fogok úgy a fürdőkezelésnek, valamint a vendéglői kívánalmaknak minden tekintetben legjobban megfelelni;

ünnepélyes megnyitás május 15-én,

azonban a fürdő már május 1-től a közönség rendelkezésére áll. — Jó magyar konyha, tisztán kezelt borok olcsó árszámításban. — Pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodom. — A fürdőnek 70 kényelmesen berendezett szobája van, melyek jutányos árban, akár ágyoneművel, akár anélkül állnak a közönség rendelkezésére. — Fürdőorvos Dr. Engel Ignác t. megyei járás orvos ur, aki a beteget villany és massage gyógykezelésben is részesíti.

Tisztelettel
D. Nagy István,
berlő.

(213.) 1—3.

Máriaczei Gyomorcsépek

magyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és áttörően ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult feljásánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelésnél ételekkel és italokkal, glisztiák, májbajok és hámoroidoknál.

Említett bajknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utastással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi forrástár:

Török József gyógyszerértára
Bucapost. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

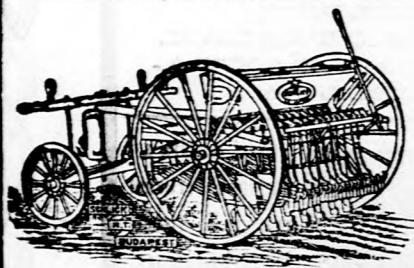
A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Debreczenben: Mihailovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; — Ér-Mihályfalván: Mátray István; Dioszegyen: Vaday I., Hadházon: Farkas Ödön, Hosszu-Pályiban: Sárosy Imre, Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerész 522. uraknál. 43—22.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság. BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-ÚT.
Városi iroda és raktár: Podmaniczky-u. 14. — Fiók-raktár: Kerepesi-ut 77.
Gőz- és járgánycséplő-készületek
számos első díjjal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,

mélyítő- és egyetemes aszél-ekék,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekék, talajmívelő-eszközök,

(116.) valamint 18—6.
Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.
Takarmánykiosztó gépek, darálók, őrőmlamok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amrekal ké-

vektő és marokrakó arató-gépek és fűkasszáló-gépek szállítható meszl vasutak stb.
Minta-raktár DEBRECZENBEN: TRNKA FERENCZ urnál, Kis-Várad-utca.
Elnyös fiatélai feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Tisztelettel értesitem nagyérdemű kegyeletes közönséget, hogy

SIRKŐ- raktáramat

ujjonnan dűsan rendeztem be, bel- és külföldi mindenfajú siremlékekkel, melyeket személyesen választottam ki, hogy a nagyérdemű közönség igényeit mennél jobban kielégíthessem; azonkívül a gyárosokkal oly összeköttetést létesítettem, hogy százkra menő kész siremlékek tökéletes rajza méret- és minta-kévek szerint kiválasztható és 8—14 napig itt átadható lesz. Elvállalok bármily nagyobb szerű

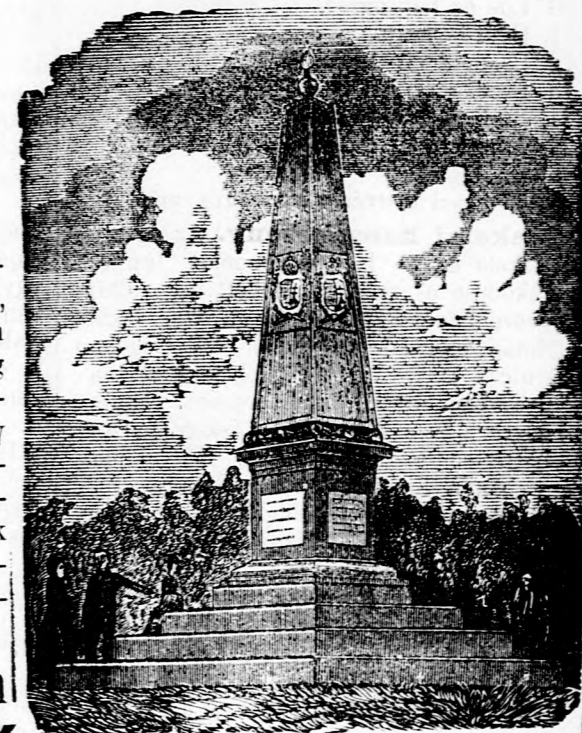
siremlék, Mauselum sirkertek, sirkertek, sirkertek

teljes elkészítését felelősség mellett. Az árakat ugymint eddig szokott jutányos árban számítom.

A kegyeletes közönség becses pártfogását továbbra is kérem.

Meghatalmazott
KISS MÓR
kőfaragó m.

DEBRECZEN, Nagy-Várad-utca 2082., a megyeházzal szemben.

Tőkepenzesek figyelmébe!

Alulírott bankcég a

Salzburgi villam-telepek

részvényeiből

részvénytőke 500.000 frt. 2.500 részvényben á 200 frt felemelhető 1.000.000 frt. 5.000 részvényre á 200 frt

egy részt szabadkézi eladásra bocsát.

1886. évi március 9-én 1529. sz. a. kelt engedéllyel a magas cs. k. tartományi kormány Salzburgban megengedte egy központi telep építését és üzemeltetését villamos áramnak világítási és erőátviteli célra való előállítására.

A Salzburg várossal 1886. augusztus 26-án kötött szerződés szerint a központi villamtelepek megengedtetett a talaj vezetékek lerakására való használata, maximális ár gyanánt egy 16 gertyafényű izzólámpáért óránként 4 kr. engedélyeztetett és a concessió 60 évre megadatott.

A bécsi Siemens & Halske cég a központi telepet az engedély értelmében elkészítette és 1887. október 13-án megnyitotta.

1888 február 23-án 2210. sz. magas rendeletével a cs. k. belügyminiszterium engedélyt adott Salzburgi villamtelep részvénytársaság alakulására és hitelesítette ennek alapszabályait.

A társaság 1888. május 26-án Salzburg székhellyel megalakult és a salzburgi keresk. lajstromba 1888. június 13-án 3255. C. szám alatt bevezetett.

5 részvény birtokosának egy szavazata van a közgyűlésen.

A legutóbbi 3 év eredménye következő:

	1889.	1890.	1891.
Világosság-szállítás	1,351.233 égési óra	1,642.286 égési óra	2,368.924 égési óra
Lámpák száma	2.138	3.028	3.965
A felhűző forgalma	—	68.712 személy	146.110 személy
Jövedelem	frt 24.643.25 = 8 1/2%	frt 33.809.59 = 9 1/2%	frt 40.757.38 = 10 1/2%
Kiosztott jutalék	frt 12.— = 6%	frt 14.— = 7%	frt 15.— = 7 1/2%

A vállalat felüli:

1. A központi villamtelep üzemét Salzburg városban 3 gőzkazánnal, 5 gőzgéppel = 400 lóerő, 7 dynamo, 2 accumulator-telep és egy 7000 méternyi duplarezervezetek a föld alatt.

2. A központi telepre jelenleg circa 4200 lámpa van kapcsolva, melyeket tartanak: a cs. k. színház, a cs. k. főposta és távirat épület, a cs. k. állami ipariskola, csaknem valamennyi szálloda, vendéglő és kávéház. Az előfizetők száma folyton növekszik.

3. A Mönchsberge vívó villamos felhűző üzeme, mely felvisz a 60 méter magas, a város közepén fekvő hegy tetejére 2 perc alatt; használta 1891-ben 149.110 személy.

4. A Marktplatz 3. sz. alatti bérház, mely 5000 frt bért hoz tisztán.

Tekintve, hogy a vállalat már is kitűnően prosperál és világítás szállítás napról-napra emelkedik, bátran lehet állandó haszonhajtásra számítani.

A Salzburgi villamtelep részvényeinek egyedüli árúitja alulírt bankcég:

Leitner Károly Salzburgban (Ausztria)

207 frtos áron, 1892. január 1-től számított kamatokkal, a míg a készlet tart.

(203.) 3—3.